12de. JAARGANG — CURACAO DEN 14n DECEMBER 1895 — No. 624

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels f.0.50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0.20.
Un annucio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl.0,07½.

Een lezing van professor J. V. de Groot

De hoogleeraar in de Thomistische wijsbegeerte aan de Universiteit te Amsterdam, pater J. V. de Groot, O. P., hield onlangs voor de leden der Leovereeniging te Nijmegen eene lezing over de wetenschap en hare verhouding tot de maatschappij, het menschelijk hart en de katholieke Kerk. De *Gelderlander* geeft van deze schoone voordracht het volgende verslag:

Het is een opmerkelijk verschijnsel, zoo begon de redenaar zijn helder betoog, dat op het eind dezer eeuw, die begonnen is met de wetenschap als het alleen noodige, het alleen den mensch op aarde zalig makende te verheffen, het de Paus van Rome moet zijn die de wetenschap in bescherming moet nemen tegen geleerden, die haar verwijten bankroet te zijn gegaan en tegen een jongelingschap, die haar haat, omdat zij haar ten laste legt den mensch alle en ieder ideaal te hebben ontnomen, hem beroofd van de lente zijner jeugd en hem zonder zomer gestort in den treurigen herfst of in den doodslaap des winters.

Maar het is niet de wetenschap, de ware wetenschap, die bankroet is gegaan; zij is het niet die den mensch beroofd heeft van zijne idealen. Integendeel, de wetenschap heeft in deze eeuw hare schoonste triomfen gevierd, is doorgedrongen in de verborgenheden der goddelijke scheppingen, voor zoover het licht der rede en het licht uit den Hooge den geleerde toelieten iets te doorgronden op deze aarde, waar wij in raadselen rondwandelen, iets van het vele, van het oneindige, dat de Alwetende, de Alwijze gewrocht heeft.

Neen, de wetenschap, die als een andere zon 's menschen levenspad verguldt, heeft onberekenbare diensten bewezen aan het menschelijk gemoed en aan de maatschappij, heeft ook velen, die, door een valsche wijsbegeerte misleid, den oorsprong en den aard der verschijnselen miskenden, teruggebracht in de aloude kathedralen der Roomsche Kerk, hen daar met eerbiedige huivering geslagen, jeugdige letterkundigen en jonge kunstenaars opgewekt uit de verdooving van stof en nog eens stof en hen geprikkeld om de oude idealen weer na te streven in het marmer, op het doek, in het lied, in de litteratuur.

Is dan het verwijt ongegrond, geslingerd tegen eene soort van wetenschap, niet die der natuur, niet de proefondervindelijke, maar de wetenschap der valsche wijsbegeerte, die in het laatst der vorige eeuw zich begeven heeft buiten haar gebied, beloften heeft gedaan, die zij niet kon houden en aanmatigend verwaand geposeerd heeft als eene wetenschap, die de maatschappij zou omkeeren en hervormen, het menschelijk gemoed geheel anders kneden en de katholieke Kerk overbodig maken?

Deze wetenschap is het, die nog onlangs, gelijktijdig, van vele en grove tekortkomingen werd beschuldigd door den hoofdredacteur van de *Revue des deux Mondes*, Brunetière en den vermaarden Engelschen staatsman Balfour.

Spreker ging in den breede na hoezeer die wetenschap zich had vergrepen aan Kerk, samenleving en individu. Het is niet doenlijk in alle bizonderheden te treden van deze merkwaardige redevoering, waarin strenge logica hand aan hand ging met hoogzwevende poëzie, philosofische bewijsvoering met beeldrijke kunst.

De valsche moderne wetenschap zou de maatschappij hervormen en nu haar werk volbracht is, staan wij voor een baaierd, voor een uiteenspatting der samenleving en wij weten zelfs niet of het rood der 20 eeuw, dat reeds in het verschiet opgloort, zal zijn de dageraad van een heerlijken morgenstond of het avondrood, waarop een sombere, een stormachtige nacht zal volgen.

Is er wel eens door die wetenschap op de maatschappij gelet? Heeft men in de paleizen der geleerden er wel eens bij stil gestaan, dat achter de wetenschappelijke mannen, achter de wetgevers — die hunne betrekkelijke onkunde met de moderne wetenschap hebben getoond — die breede schare stond van het arbeidende volk, dat te vergeefs wachtte op de vervulling der beloften en in zijn lot geen andere wisseling zag dan verergering?

Ten aanzien van het individu had de wetenschap, de valsche, geleerd dat spontaan uit een onbegrijpelijken chaos eindelijk het zonnen- en planetenstelsel, gelijk wij het nu kennen, was opgeborreld als bovendrijvend schuim, dat ook alles wat zich daarop beweegt een toevallige agglomeratie van atomen is, bestemd om even onverwacht weer te verstuiven. Zoo moest de mensch in het dierbaarste wat hij kent, in vader en moeder, in bruid en echtgenoot, in zoon en dochter niets anders zien dan een toevallige samenvoeging van stofdeeltjes die eenmaal in een grafkuil zouden worden neergelaten, waarbij dan de overlevende welstaanshalve tegenwoordig is en zegt zijn laatsten plicht gedaan te hebben.

Maar neen, zegt spreker, daartegen is het menschelijk gemoed opgekomen: al stijgt de adelaar de zon tegemoet, al wordt de leeuw geroemd als de koning des wouds, er is in iederen mensch iets dat hem verre verheft boven de omringende natuur. Niet alleen zijn onverzadelijke dorst naar een slechts hiernamaals te bereiken geluk, maar ook zijn geweten, de zalige gewaarwording bij het verrichten van een edele daad en de tranen van berouw, die zelfs den diepst gevallen mensch in de oogen schieten.

Onbevredigd niet alleen — want wat geeft het den mensch te worden rondgeleid langs al de heerlijke pracht der plantenwereld, tot in hare duizenden verscheidenheden ontleed en beschreven, — maar ook in wanhoop heeft de valsche wetenschap het individu aan zich-zelf overgelaten, den trek voor het ware, goede en schoone in hem verstompt.

Ten aanzien der katholieke Kerk heeft de valsche wetenschap zich gedragen op de meest arrogante en infame manier. Zij heeft hare instellingen, de dogmata, de genadeleer, haar liturgie, de helden en heldinnen dier Kerk niet ~~willen kennen; ten aanzien~~ der Scheppingsdagen waaromtrent reeds de oude Kerkvaders den duur hebben afgescheiden van het feit, de grofste onwetendheid verkondigd en dikwijls ook met opzet al wat der katholieke Kerk is, verguisd en belasterd. Zoo er iets is, wat spreker drijft om op te komen voor de eer der wetenschap en daardoor juist voor de eer van het Katholicisme, dat altoos de wetenschap heeft gesteund en beschermd, dan is het wel

FUEILLETON

UN CIEGOE.

„Corda ariba un pober homber ciegoe, corda mi!" el a pidi henter dia; i un cachor chikitoe, mahoso a bai para anto ariba su pia di atras, a haci su kensjinan pa haci hende hinca manoe den sacoe, aïn koe e ciegoe lo haja algo. I ora el a tende placa cai den baki di stanja anto e ciegoe tabata bisa:

„Moechoe gracias, Señor, Dios sol lo paga."

Toer dia el tabata sinta na porta di bolsa camina comerciante grandi a bini huntoe pa haci negocio, i el a tendé zono di toer boz, pero bruhar, zona den su orea manera boelamentoe di algun muskita grandi. Kegamentoe di un koe a perde, gritoe di un otro koe a gana, palabra di legria i di desesperacion toer esa el a tende.

Si ora di habrimentoe di bolsa a jega, comerciantenan a bini sol of na troepa, purar of poco poco, pero toer tabata munstra gustoe, deseo, speranza di gana. Cuantoe di nan koe a drenta contentoe a sali desesperá, i cuantoe otro, koe a bini sin speranza a bai nan cas of kantoor jen di legria. I toch ningun di nan koe tabata corda ariba nan negocio, ariba ganamentoe, ningun di nan lo a loebida ariba e ciegoe, koe tabata sinta toer dia banda di porta di bolsa.

A parcé koe el tabata propietario di e lugar ai i koe toer mester a duna algo pa paga nan drentamentoe.

Falta poco sin corda mes, nan a tira nan limosna den su bleki. A bira pa nan manera un coestumber, no pasobra nan kier a haci un bon obra, pero mas, manera un sorto di tributo koe nan tabata debe e homber bieuw, wardador di bolsa.

Hasta algun di nan a pone manoe ariba cabez di e cachor, sin mirele, tambe di coestumber. Quizas nan no tende pidimentoe di e ciegoe, manera nan no a tende su gradicimentoe; i esai no tabata pasobra e tabata ciegoe, pero pasobra tabata coestumber.

Cuarenta anja largoe caba el a sinta na mes lugar i ta di comprende anto, koe el tabata pa e comerciantenan manera un partida di bolsa.

Mas koe e tabata ciegoe el a conoce toer hende koe tabata bini toer dia aja i no nan sol, pero nan papa, hasta nan tawela el a conoce i toer nan historia.

Ora comerciantenan a sali for di bolsa el a tende combersacion di muchoe hende koe a pasele i for di esai el a comprende mas, koe lo nan a confiele, si el mes tabata un negociante. Di bez en cuando el a tende secreto mes; ningun hende a desconfia e ciegoe koe tabata sinta aja manera un piedra, nan a papia den su presencia manera el no tabata aja.

El a tende muchoe cos, pero kende por a corda koe e ciegoe tabata di mas sabir di toer e comerciante!

Kende por a comprendé, koe un pididor di limosna, lo a sabi mehor koe toer otro, cual cos tabata di mas bon di cumpra of di bende pa gana?

I kiko ningun hende tabata sabi: el mes tabata haci negocio!

E tabatin su mes encargadornan, hombernan koe no tabata papia, koe e por a confia. El a bisa nan toer kiko nan tabatin di sabi di subimentoe of bahamentoe di prijs di diferente artikelnan.

E pididor di limosna tabatin un gustoe, un pasion koe ningun tabata supponé den djele, el a haci su negocio no pa gana placa, solamente pa haci negocio; e sintimentoe di ansia of legria ora e tabata na duda di su placa, esai e tabata gusta, esai e tabata busca, i cordamentoe koe e koe tabata ciegoe tabatin pa motiboe di su placa mas poder, coe muchoe otro di e comerciante grandi es cordamentoe a jena su curazon coe legria grandi.

Den toer e anjanan el a sinja conoce hopi hende, camnamentoe, boz di hende koe tabata pasa, di mas chikitoe cos tabata basta pa e sabi kende a pasa.

Denter di toer koe tabata bisita bolsa tabatin un pa kende el tabatin mas amistad Tabata senjor van Arkel un di mas grandi comerciante di Amsterdam. Pa el e ciegoe tabatin di bez en cuando palabra coe su gradicimentoe: "Com ta bai coe negocio Señor van Arkel?"

"Bon mi amigoe bon!" van Arkel tabata respondé anto i lihé el a sigi, pero algun bez el a keda para papia coe ne.

Un dia e ciegoe dici coene: „kende por a corda koe prijs di katoena lo subi tantoe!" van Arkel no por a comprendé, com e ciegoe por a sabi esai.

Pero dia sigiente el no a corda mas ariba i a tira su limosna di coestumber i e ciegoe no a papia nada tampoco dianan largoe.

Un dia van Arkel a pasele sin duna nada. Esai a admira e ciegoe i e dici: „O señor van Arkel bo a loebida mi!"

E comerciante a bira su curpa, a dunele algo i dici:

"Si mi amigoe, pero esai ta di pordona awe."

Su stem no tabata tembla, pero e tabata zona na otro manera koe otro dia, i ora van Arkel a sigi: "Majan mi no ta bini aki mas mas;" e ciegoe a puntrele: "Pakiko señor van Arkel?"

"Mi tabatin un disgracia! Mi ta ruina!"

"Sigur pasobra prijs di suku a baha, pero esai por a mira adelanti!"

"Esai no por a sabi adelanti."

"Si señor, pero bisa mi, cuantoe bo mester."

"E comerciante a keda mira e pober un ratoe i a bisa anto: Och, pober homber, di comercio bo no sabi nada.

„Mi ta puntra bo un bez mas cuantoe bo mester?"

"Homber bo ta loco? Majan mi mester f. 80.000, bo ta mira anto...."

E ciegoe no a largele sigi ma dici: Bini awe anoche cerca mi, lo mi fia bo e suma„' i mientra van Arkel ta mirele boca habri di admiracion den su cara el a sigi: "Bini awe noche. Pero bai awor pa bo no stroba mi haja limosna. Te awe noche. Mientra van Arkel a bai el a mira e ciegoe sinta i ta tende.

"Corda ariba un pober ciegoe!"

Mes anoche van Arkel a haja di e pober ciegoe su 80.000 florín.

de door persoonlijke ondervinding opgedane overtuiging, dat de valsche wetenschap de Kerk heeft beschimpt en verdacht gemaakt bij het volk op eene wijze, die wanneer het tegenover een particulier geschiedde, door ieder als eerloos zou worden gebrandmerkt.

Na de pauze andermaal met geestdrift den handschoen opnemende voor de wetenschap, van welke hij in ons land een der waardigste vertegenwoordigers is, roemde spreker haar als dat alles vermogende lied van Orpheus, door de ouden reeds als zoodanig opgevat, als het hemelvuur door Prometheus aan de zon zelve ontleend, als dat heerlijk samenstel, belichaamd in de geschriften van den christelijken Aristoteles, den man, van wien zelfs de ongeloovige Huxley getuigd heeft, dat er waarschijnlijk onder de groote denkers niemand ooit geleefd heeft met een zoo diep verstand en tevens een zoo rijk en edel gemoed, Sint Thomas Aquino. En 't is wederom de onvergankelijke roem van Leo XIII, dat hij in een zijner Encyclieken de wijsbegeerte volgens de school van dezen heiligen geleerde heeft aangewezen als een der beste middelen om de wetenschap te doen blijven wat zij zijn moet: een helpster, een voorlichtster, een weldoenster der menschheid.

Waar de wetenschap, door valsche philosofie geleid het maatschappelijk dynamiet gelijkt dat slechts ontbindt en vernielt, daar heeft *de* wetenschap aan hare roeping getrouw, der samenleving ontelbare weldaden geschonken en tevens die twee elementen van organisatie: gezag en liefde versterkt. Op wetenschappelijke wijze toonde spreker aan hoezeer ook hier rede en geloof, wetenschap en godsdienst samenstemmen, herinnerende aan het woord des Apostels over den Zoon Gods: Hij is gehoorzaam ja tot den dood van het Kruis.

De wetenschap, de ware, heeft hare ontdekkingen aan de wereld gevende, er tevens op aangedrongen, dat de naastenliefde zorgen zou dat de ontdekkingen ook ten goede kwamen aan den zoon van het volk, dat ook voor hem, die dagelijks zweet en zwoegt, welvaart besta en geluk, kunst en wetenschap. . . . .

De redenaar gewaagde hier, ook als waarborg voor de welgeordende inrichting der maatschappij en voor de rechten des kinds, van het sacramenteele karakter en de onontbindbaarheid des Huwelijks, dat slechts eindigt door den dood. Wat ook de wetenschap en met haar de kunst, geleid door de ware wijsbegeerte, daarover leert, gaf spreker ons te verstaan door een artistieke verklaring van het beroemde paneel van Michaël Angelo, waar in het Paradijs Eva haren eersten blik niet wendt tot den levensgezel, maar tot de scheppende Godheid, den Heer van leven en dood.

De redenaar ging vervolgens na wat de geloovige geleerden dezer eeuw ten bate der individu's hebben gewrocht, o. a. de pater Jezuïet Secchi die, als het ware zijn leven op de zon heeft doorgebracht en steeds zich verdiepte in de onmetelijke ruimte, waarachter ander onmetelijkheden schuilen, en toch niet stierf, het oog gericht op den blauwen hemel, doch op het kruisbeeld. Een Pasteur, die als het ware zijn leven sleet te midden van het haast onzichtbare, die aan al de onderstellingen van het Darwinisme den nekslag heeft gegeven, het menschdom heeft verrijkt met vele ongekende geneesmiddelen en er groot op ging dat hij was een dankbaar en aanbiddend kind van den levenden God.

De hoogleeraar eindigde met den wensch, dat de ster van Carpineto, die ons zoo dikwerf heeft tegengeblonken in deze troebele tijden, ons terugvoere naar de tijden der ster van Bethlehem, toen de Engelen, die de Zon der hoogste Wetenschap aanschouwen, zongen het: Eere zij God in den Hoogste en vrede op aarde den menschen van goeden wil.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Colegio Santo Tomás.

Een prettigen en succesrijken avond bracht de tiende December voor de Studenten van het *Colegio Santo Tomás* aan de Overzijde.

De langverbeide stonde was aangebroken, waarop de inspanning, de vlijt, de tuchtlievendheid, in één woord de volhardende wilskracht op verstandelijk en zedelijk gebied, een geheel jaar door betoond en door een onverbeterlijk puntenstelsel onverbiddelijk maar nauwkeurig geconstateerd, zoude worden bekroond.

Het was namelijk de feestelijke avond der prijsuitdeeling op *Santo Tomás*, opgeluisterd door de tegenwoordigheid van geestelijke, burgerlijke en militaire autoriteiten, door Ouders en Voogden van Studenten en een talrijke schare van Genoodigden.

"Prijsuitdeeling!" Ik bid u, waarde Lezer, onderdruk dat geeuwtje van lusteloosheid dat bij u opkomt bij het hooren van dat woord. Gij stelt u de zaak, die het uitdrukt misschien voor als het *non plus ultra* eener ionige verveling?

Wij leven echter in een eeuw, welke ook de prijsuitdeelingen in den kring van haren vooruitgang heeft getrokken.

Als het college-gebouw maar eenigszins beantwoordt aan de eischen des tijds en zijn professoren niet alleen mannen van kennis maar ook mannen van smaak zijn, dan wordt er zeker een zaal gevonden welke den dorren studie-ernst voor een avond kan afschudden en de stroeve rimpels van haar collegiaal voorkomen ten uwen gerieve effen en glad strijkt om dat hupsche en vroolijke aanzicht te vertoonen, hetwelk zoo opmonterend en begeesterend op u werkt, als gij naar de comedie of het concert gaat.

En daardoor zijt gij, binnentredende, reeds half verzoend met het idee „prijsuitdeeling."

Maar als straks de keurige decoratie van het geïmproviseerde tooneel uwe onverdeelde goedkeuring als bij verrassing wegdraagt; als gij ziet, hoe de Studenten alles hebben gedaan om U den avond op de aangenaamste wijze te korten door hunne gezangen, die u verwonderen boeien, treffen; door hunne voordrachten welke u beurtelings het hart ontroeren en de lever doen schudden; als gij met voldoening bemerkt, hoe van de muzikalen onder hen, ieder zijn geliefkoosd instrument oneindig welluidender tonen ontlokt, dan gij vermoeddet dat zulke jonge dilettanten konden voortbrengen:— zie, dan wint de belangstelling, de sympathie het geheel en al van uw vooroordeel en het doet u genoegen dat gij aan de uitnoodiging gevolg hebt gegeven, zooals blijkt uit de woorden welke gij onder het naar huis gaan wisselt met een vriend dien gij toevallig ontmoet en wien gij verklaart, dat u alles zeer is meegevallen, want dat gij u geen oogenblik verveeld hebt.

Het strekt den Eerw. Fraters, aan wier uitmuntende leiding het college „*Sto. Tomás*" is toevertrouwd, het strekt ook den Studenten tot groote eer, dat zij, zonder tot buitensporigheden te vervallen met den aard van zulke inrichtingen geheel in strijd, aan de talrijke genoodigden zulk een genoeglijken avond hebben bezorgd.

Wie passende eischen weet te stellen en van gezonden opmerkingszin niet misdeeld is, die heeft jl. Dinsdagavond van dit College een allergunstigsten indruk medegenomen, zooals trouwens verwacht werd door allen, die de uitstekende onderwijskrachten en den geest van orde en werkzaamheid onder de studeerende Jeugd op *Sto. Tomás* van meer nabij kennen.

De smaakvolle gestes, de zuiverheid en vloeiendheid van toon en uitspraak in de Spaansche, Engelsche, Duitsche en Fransche voordrachten trokken evenzeer de aandacht als de behandeling der verschillende muziekinstrumenten, welke getuigenis aflegde voor een uitstekend, streng methodisch onderwijs.

Vakmannen merkten dan ook met genoegen uit verschillende bijzonheden welke uiteraard aan de aandacht van oningewijden ontsnappen, dat de puntjes op de i 's gezet waren en men hier blijkbaar niet te doen had met kunst- en vliegwerk, dat den leek wel begoochelen, maar waarmede men geen ingewijde om den tuin leiden kan.

Het lust ons niet het afwisselende programma van den feestelijken avond af te schrijven, maar wij kunnen toch het slotstuk „*Virtud militar*" dat eene episode uit het leven van den beroemden krijgsheld *José Antonio Sucre* veraanschouwlijkte niet stilzwijgend voorbijgaan.

De groepen van levende beelden, die dit nobele stuk op fraaie, aangrijpende wijze besloten, verwekten zoo onder de Studenten als onder de Genoodigden een ware geestdrift.

Zij waren niet weinig bevorderlijk aan het doel, dat bij de samenstelling van *Virtud Militar*, blijkbaar vooropgesteld werd: de aankweeking eener edele, belanglooze vaderlandsliefde, en dat de Eerw. Fraters niet minder vereert dan het geestdriftig *animo* de Studenten die de verschillende rollen vlot en natuurlijk afspeelden.

Wij wenschen ten slotte Professoren en Studenten een hartelijk *Proficiat* met den uitstekenden afloop hunner feestelijkheden en voorspellen aan het *Colegio Sto. Tomás* gerustelijk een lang en bloeiend leven, overtuigd dat de ware toewijding en onbetwistbare bekwaamheid, die zijne leeraren zoo gunstig onderscheiden, in Venezuela zoo goed als elders meer en meer tot hun recht en waardeering zullen komen.

Door de Regeering is het volgende Besluit uitgevaardigd:

1°. Met ingang van den dag van uitgifte van het Publicatieblad, waarin dit besluit is opgenomen, worden de frankeerzegels van 10 cent en van 30 cent (beiden van 's Konings beeltenis voorzien), overgestempeld met den afdruk „2½ cent", ingetrokken: en

2°. de genoemde zegels van 10 cent, voorzien van den afdruk van 2½ cent, mits gaaf en ongeschonden, tot 15 Januari a. s. kunnen worden ingewisseld tegen frankeerzegels van laatstgenoemde waarde of tegen dat bedrag in geld.

In dank ontvingen wij gisteren van de Heeren *Hellmund & Co.*, Agenten der K. W. M. den net uitgevoerden en duidelijken dagwijzer, welke van de aankomst en het vertrek der booten der Maatschappij voor alle havens die zij aandoen een volledig overzicht geeft.

— *El Porvenir* van dit eiland verneemt, dat er een nieuw ministerie in Venezuela gevormd en het volgenderwijs samengesteld is:

Juan Fco. Castillo, Binnenlandsche Zaken; dr. Pedro E. Rojas, Buitenlandsche Zaken; generaal Berrio en gedurende zijn afwezigheid de heer Perez Brito, Financiën; Tosta Garcia, Koophandel en Nijverheid; dr. Chirinos, Onderwijs; Guerra, Oorlog; Estedan Herrera Ibarra, gouverneur.

De revolutie in Venezuela is onderdrukt. Enkele guerilla's zijn er nog hier en daar, die van zelve uiteen moeten gaan, willen zij niet met de wapenen in de hand door de regeeringstroepen gevangen worden genomen. (*Vrijmoedige*).

BUITENLAND,

Rome. — Den 15en en 29en December zal te Rome een groote plechtigheid gevierd worden; op die dagen zullen de gelukzalige paters Bernardus Realini S. J. en Theophilius da Corte van de orde der Minderbroeders zalig worden verklaard.

— De *Osservatore romano*, die een gedeelte der verschillende collectieve episcopaatsbrieven openbaar maakt, welke ter gelegenheid van de Septemberfeesten aan den H. Vader zijn gezonden, bevat het Latijnsche adres der Nederlandsche bisschoppen en het antwoord des H. Vaders, beide reeds door de Hollandsche bladen openbaar gemaakt. Het Pauselijk blad kent er blijkbaar een hooge waarde aan toe: het publiceerde het adres van het Oostenrijksch episcopaat op de eerste plaats en dat van het Nederlandsche op de tweede plaats, vóór die van andere, zes katholieke landen.

Italie. — Mgr. Fosschi, aartsbisschop van Perugia, is overleden. Hij was geboren in 1834 en was een groot vriend van Paus Leo XIII; in 1880 beklom hij den zetel van Perugia en twee jaar later verhief de H. Vader dat diocees tot den rang van aartsbisdom zonder nochtans aan de oude metropolitaansche organisatie van Umbrië iets te veranderen.

Frankrijk.—De nieuwe Fransche regeering is thans overgegaan tot een daad, waaruit men geneigd is op te maken, dat het haar inderdaad ernst is met hare plannen ten opzichte van de Panama- en andere zwendelaars. Arton, de onvindbare Arton, is eindelijk gearresteerd. De naam van dit personaadje heeft geen onbekenden klank. In de Panamageschiedenis speelde hij een zeer voorname rol als handlanger van Reinach en als tusschenpersoon bij tal van ondernemingen, die ten doel hadden de afgevaardigden „gunstig te stemmen." Arton (eigenlijk Aäron) legde daarbij een grooten ijver en een niet minder groote „bekwaamheid" aan den dag. Er is indertijd zeer veel gezegd en geschreven over zijn vele verrichtingen, zijn uitgebreide kennis van „zaken en personen" slechte zaken en slechte personen" — zijn talent om de afgevaardigden aan de affaires, welke hij voorstond te verbinden enz. enz. en men verwonderde er zich dan ook niet over, toen tijdens de Panama-crisis de goede man zich, evenals zijn compère Cornelius Herz, ijlings uit de voeten maakte. Van den braven Cornelius wist men ten minste, waar hij een schuilplaats had gezocht, van Arton wist men het niet, althans het publiek wist het niet. Nu eens liep het gerucht, dat hij te Nizza was gezien, dan weer, dat hij zich in Amerika ophield, en zelfs werd verzekerd, dat de ijverige man, sterk door zijn dossier en tallooze relaties naar Parijs was teruggekeerd en doodkalm wandelde op de boulevards, terwijl men hem in het westen en het oosten, het noorden en het Zuiden tevergeefs liet zoeken! De elkander opvolgende ministeries moesten hierover menig verwijt hooren. Men geloofde evenmin aan de „onvindbaarheid" van Arton, als aan de „ziekte" van Cornelius Herz en zijn veroordeeling in het Panama-proces tot vijf jaar gevangenisstraf en 400.000 fr. boete noemde men gewoonweg een „comedie." Voorts werd Arton bij het proces der *Société française de dynamite*, waarvan hij administrateur was geweest en een kleine vier millioen fr. had „geleend" nog tot 20 jaren dwangarbeid en 3000 fr. boete veroordeeld.

En thans is dit individu aangehouden. De arrestatie geschiedde te Londen in Bowstreet door een Engelschen politiebeambte, maar klaarblijkelijk op verzoek van de Fransche regeering. Arton woonde in de Engelsche hoofdstad onder den naam Newman, en gaf zich wederom uit voor bankier. Toen de detective Sexton hem in hechtenis wilde nemen, zeide hij: „Ik heet Newman." Toen Sexton echter antwoordde: „Gij zijt Emile Arton, wij kennen u," viel hij terstond door de mand. „Ja" —zeide hij — „ik ben Arton. Maak echter geen schandaal (*sic*) en haal een rijtuig." Aldus geschiedde en spoedig daarna was Arton achter slot en grendel. De politie vond in zijn bezit een aantal stukken van verschillenden aard, maar de inhoud daarvan is natuurlijk nog niet bekend. Zoodra Arton aan de Fransche justitie is uitgeleverd, zal men daarover wel hooren, „wellicht"—

zegt de *Figaro* — „niet ten genoege van menig lid der Kamer."

In denzelfden geest laten zich ook de andere bladen uit. Het is inderdaad meer dan waarschijnlijk, dat menig politiek persoon thans siddert voor de gevolgen. Want Arton zal natuurlijk trachten door dreigementen zijn lot zooveel mogelijk te verzachten. En helpen deze niet, dan zal hij wellicht onthullingen doen. Wie weet, of men daarbij niet de namen te weten komt der 104 parlementsleden, die indertijd op de lijst voorkwamen van de gecompromitteerden bij het Panama-schandaal!

Natuurlijk is de arrestatie van Arton spoedig in de Fransche Kamer ter sprake gekomen. De afgevaardigde Dufaure richtte al ras tot de regeering de vraag, of deze arrestatie het resultaat was van een bloot toeval, dan wel van politiek overleg. De minister-president, de heer Bourgeois, antwoordde: dat eenige dagen geleden een aanwijzing was gekomen, welke vergund had te handelen en die tot het verkregen succès had geleid.

Het blijkt, dat een Fransche inspecteur van politie de Engelsche detectives bij de inhechtenisneming ter zijde stond. Aan den detective, die met Arton in het rijtuig stapte en hem daarop mededeelde, dat hij behalve van bedriegelijke bankbreuk, óok van oplichting en omkooping [Panama] werd beschuldigd, verklaarde Arton, dat niets hem verplichtte om nu reeds iets te antwoorden. Er zal over deze zaak weldra genoeg in de bladen worden gesproken, liet hij er dreigend op volgen. Ik zal mij niet verder uitlaten. Hetzelfde antwoord gaf Arton aan den commissaris van politie, die hem in Bowstreet ondervroeg.

De beruchte Panama-held, wiens onbetaalde rekening met de justitie wij hier overleggen, werd sinds Augustus 1892, dus sinds bijna 3½ jaar gezocht en het tegenwoordige ministerie is het zevende, dat sinds zijn verdwijning optrad. Wij zeiden reeds, dat Arton beschuldigd wordt een aantal afgevaardigden te hebben omgekocht. Tijdens de parlementaire enquête bleek, dat Arton een „chèque," groot 1,340,000 fr. had ontvangen van de Panama-maatschappij, welke som werd besteed om een deel der afgevaardigden (104) „gunstig" te stemmen voor de Maatschappij.

De lijst dezer afgevaardigden berust bij Arton en alle pogingen om ze uit zijne handen te krijgen, mislukten. Met deze lijst is Arton nu nog sterk en reeds wordt hier en daar betwijfeld, of zijn arrestatie wel groote gevolgen zal hebben, of zij niet blijken zal enkel een „coup de théatre" te zijn geweest.

Dat het nieuwe ministerie nog altijd sterk staat, is ook wederom gebleken. De republikein Deschanel vroeg, aan wie men de tot stand gebrachte hervormingen heeft te danken. De minister-president Bourgeois antwoordde, dat hij in zijn program alle hervormingen van een radicaal program heeft aangewezen, en dat hij trouw woord zal houden. Bourgeois verklaarde geen genoegen te nemen met de eenvoudige orde van den dag, maar wel aanvaardde hij een motie, waarbij de handelingen en verklaringen der regeering werden goedgekeurd. Deze motie werd daarop met 493 tegen 10 stemmen aangenomen.

Het heet, dat vele afgevaardigden niet tegen de regeering durven stemmen, sinds Arton gearresteerd is.

— Louis Michel is te Parijs teruggekeerd en met groote geestdrift door haar aanhangers ontvangen. Men schatte de menigte, die de rue d' Amsterdam bij het St. Lazare-station versperde, op 15,000 personen. "La vierge rouge" (de roode maged) kon zich slechts met de grootste moeite een weg banen naar haar rijtuig: de deuren van het Café de la gare bezweken onder het gedrang der menigte, en het handjevol politie-agenten, die eerst een betooger om zijn "Leve de Commune" in arrest had genomen, moesten ten slotte de menschen maar laten begaan. Eerst Louise's vertrek maakte een eind aan de verwarring.

— De Krapotkine, die thans te Londen verblijf houdt, zal naar Parijs overkomen tot het houden van anarchistisch blad, de *Libertaire*, dat onder der redactie van Sebastien Faure zal verschijnen.

Engeland.—Volgens de *Times* hebben kardinaal Vaughan en de hertog van Norfolk, president van het comité der katholieke scholen, aan den eersten minister lord Salisbury een memorie gezonden, waarbij zij voor alle scholen, die aan de eischen van goed onderwijs voldoen, staatsbezoldiging vragen. Tevens verzochten zij, dat de uitgaven van de *school boards* onder controle der graafschapsraden zouden staan.

Belgie.— De Antwerpsche correspondent der *N. R. Ct.*, die eerst vol hoop was op den uitslag der verkiezingen voor den gemeenteraad in de stad zijner inwoning en de verwachting koesterde, dat de liberalen ditmaal hunne bij de politieke verkiezingen geleden verliezen zouden herstellen, slaat in zijn jongste schrijven een geheel anderen toon aan. Het liberale échec is niet te bemantelen en hij geeft thans van den strijd het volgende overzicht: „De belangrijkste feiten zijn het optreden der socialisten in de gemeentebesturen; in mindere mate, wel is waar, dan zij optraden in de Wetgevende Kamers, maar in voldoende hoeveelheid nochtans om een nieuw stelsel, het bestuur door drie verschillende partijen, die het gezag onder elkander verdeelen, noodzakelijk te maken; verder het aftreden der liberalen als alleenheerschende partij in de groote steden, haar bolwerk tot op dezen oogenblik: ten slotte eene vermeerdering van kracht voor de katholieken, eene vermindering voor de liberalen."

De katholieke pers is zeer tevreden over den uitslag. Onze zegepraal, zegt het *Journal de Bruxelles*, is zonder voorbeeld op gemeentelijk gebied. Onze tegenstanders maakten er ons vroeger een verwijt van, dat wij nergens de meerderheid in de gemeenteraden der groote steden bezaten; thans is er geen enkele groote stad meer, waar zij niet ernstig met ons rekening zullen moeten houden. Te Brussel brengen wij ruim een tiental der onzen op het stadhuis. Te Antwerpen, waar de liberalen sinds 25 jaar heer en meester waren, zullen onze vrienden misschien de meerderheid behalen. Te Gent, waar de burgemeester in het stof beet, veroverden wij bijna evenveel zetels als de liberalen. Te Luik komen wij aan het hoofd van alle lijsten te staan en laten wij liberalen en socialisten achter ons. Te Leuven, een liberale veste, komen op z'n minst zeven katholieken in den raad, terwijl wij een volkomen overwinning behalen te Doornik en bres schieten te Bergen. Zelfs te Hoey werden twee katholieken gekozen. Verder zijn de liberalen verslagen te Tongeren, Hasselt, Namen, Dixmuiden, enz. Summa summarum, zegt het Brusselsche blad, is de strijd van Zondag een nieuwe en wreede slag geweest voor de liberalen, een catastrophe voor de radicalen en een ontgoocheling voor de socialisten.

Deze laatsten hebben slechts op enkele plaatsen een succès van beteekenis kunnen behalen o. a. te Gent, waar de raad thans is samengesteld uit 11 liberalen, 10 katholieken en 10 socialisten. De aanvullende verkiezing kan echter de "meerderheid" der liberalen nog versterken, of anders aan de socialisten het grootste getal zetels in den raad bezorgen. Een der gekozen liberalen zal zich terugtrekken om den nietherkozen burgemeester gelegenheid te geven opnieuw het mandaat van raadslid te verwerven. Behalve Lippens vielen nog andere bekende o. a. de hoogleeraar Paul Frédericq. De heer Lippens was op één na de laatste op de lijst.

Merkwaardig waren deze verkiezingen nog om de verplettering der radicalen. Slechts bij uitzondering brachten zij hunne candidaten op enkele plaatsen in den gemeenteraad. Het schijnt, dat deze partij al meer en meer opgaat in de socialisten en daar ook de macht der liberalen in zeer kwijnenden toestand verkeert, is er feitelijk slechts één partij, waarop de voorstanders van rust en orde, de verdedigers der bestaande maatschappelijke instellingen, kunnen bouwen: de katholieke partij.

— In de Belgische Kamer gaf 20 Nov. de minister van justitie kennis van de verloving van pinses Henriette van Vlaanderen met prins Emmanuel van Orleans. Prins Emmanuel van Orleans is een zoon van den hertog van Alençon zoon van den hertog van Nemours, zoon van Louis-Philippe.

Oostenrijk. — Gelijk men verwachte is dr. Lueger op nieuw tot burgemeester gekozen. Hij behaalde hetzelfde aantal stemmen als de vorige maal: twee-en-negentig, terwijl vijf-en-veertig biljetten, de liberale partij vertegenwoordigend, blanco werden ingeleverd. Onmiddellijk verklaarde Lueger de benoeming te aanvaarden, maar nu stond de regeerings-commissaris Von Friebeis op, om mede te deelen, dat hij in naam van den gouverneur van Beneden-Oostenrijk den raad ontbond.

Dit is de tweede maal in enkele maanden tijds, dat de stedelijke vertegenwoordiging naar huis wordt gezonden en de liberalen hebben thans voorloopig hun zin. Maar het is zeer twijfelachtig, of zij ook het laatst zullen lachen. De gemoederen zijn te Weenen zeer opgewonden en bij de bevolking heerscht groote verontwaardiging over de vernieting eener op wettige wijze verkregen keuze. Vóór het stadhuis had dan ook reeds een demonstratie plaats en een hoop volks begaf zich zelfs om te manifeesteren naar het keizerlijk paleis en drong daar tot het binnenplein door: leve Lueger, roepende. Met de bajonet werden zij door de wacht teruggedreven. Verschillende personen zijn gearresteerd.

De nieuwe verkiezingstrijd belooft buitengewoon bevig te zullen worden. Tegen Mei a. s. zal hij plaats hebben.

Bulgarije.—Het blijde bericht, dat wij verleden week overnamen, is door de droevige feiten volkomen gelogenstraft. Vorst Ferdinand heeft een daad gesteld, waarover elk man van beginsel schaamrood zou worden.

Ferdinand is bezweken voor de pressie op hem uitgeoefend en heeft erin toegestemd zijn zoon en erfgenaam, prins Boris, in de orthodox-schismatieke Kerk te doen opnemen. Gisteren 3 Nov. ontving de vorst de deputatie uit de Sobranje, die hem het adres van antwoord op de troonrede kwam aanbieden. In dat adres werd, gelijk gemeld is, met veel nadruk op de herdooping van den kleinen prins aangedrongen en nu verklaarde de vorst, dat hij de gevoelens van de Sobranje over de godsdienstige behoeften van Bulgarije volkomen deelde én dat hij, sedert hij aan de regeering gekomen was, had medegewerkt, om aan de nationale Kerk haar vroegeren glans toerug te geven. Ik ben, vervolgde Ferdinand vast besloten den troonopvolger in dezelfde gevoelens van eerbied voor de nationale Kerk te doen opvoeden. De opoffering die men van mij verlangt, om prins Boris onmiddellijk orthodox te doen doopen, is een smartelijk offer voor een overtuigd (!!!) katholiek, ik zal mij echter voegen naar dezen wensch, die door de afgevaardigden is geïnspireerd, zoodra ik er in geslaagd ben, de grooten tegenwoordige moeilijkheden uit den weg te ruimen. Overigens ben ik overtuigd dat het feit binnenkort zal plaats hebben.

De toezegging der herdooping is dus thans officieel. Nog heeft de vorst groote moeilijkheden te overwinnen, maar hij is overtuigd, dat het feit binnenkort zal plaats hebben. Vorst Ferdinand zal zijn kind aan het schisma overleveren, ten einde de gunst van Rusland te winnen. Van alle vernederingen, welke de Bulgaarsche regeering zich ter wille dier gunst heeft getroost, is deze zeker wel de diepste en de meest vernederende. Een overtuigd katholiek, gelijk de vorst zich nog durft noemen, had dit offer in geen geval mogen brengen.

Turkije.— De berichten uit Aziatisch Turkije luiden weer ernstiger en te Constantinopel wordt weder een paniek verwacht, daar de regeering aanteekening laat houden van de huizen, waarin Armeniërs wonen. Ook wordt, ondanks officieuze en officieele tegenspraak, hardnekkig door sommige correspondenten volgehouden, dat de regeering voortgaat met het vervolgen der jong-Turksche partij. Dertig leden dier partij moeten in den omtrek van het eiland Chalki zijn verdronken.

Een *Reuter*-telegram uit Aden meldt, dat in de provincie Quemen 45,000 met Martinie-geweren gewapende Arabieren de Turksche troepen in drie achtereenvolgende veldslagen hebben verslagen. De Turken zijn thans in de stad Sana opgesloten.

In de ministerraden, die de tot wanhoop gebrachte Sultan herhaaldelijk belegt, moet het soms vreemd toegaan. Zoo bericht de correspondent van den *Standard* dat in de

jongsten ministerraad de Sultan beval nog 50.000 man troepen te mobiliseeren. De ministers vroegen, hoe zij aan het daarvoor benoodigde geld zouden moeten komen. Hierop kreeg de Sultan, die dit natuurlijk ook niet wist, een aanval van woede. Verschillende ministers vroegen, blijkbaar beducht voor de gevolgen, hun ontslag, maar dit werd niet aangenomen

Volgens een bericht aan de *Times* uit Constantinopel is te Orfa een als Arabier verkleedde Armeniër in hechtenis genomen, die een brief bij zich droeg van den Armenischen bisschop te Aloppe aan dien te Orfa; in dezen brief werd verzocht om buskruit en salpeter te zenden aan de opstandelingen te Zeitoum die de overheid bestrijden; zij vormen daar een leger. De Armeniërs te Marash staan gereed om een vurig begeerden strijd te beginnen.

— De redevoering, op 9 Nov. door den Engelschen minister-president in Guildhall gehouden, heeft, gelijk men trouwens wel verwachten kon, den Sultan in hooge mate verontrust. Zelfs heeft Z. M. den minister een boodschap doen toekomen, om zich te beklagen over de verklaring van Salisbury, dat hij weinig vertrouwen had in de uitvoering der door Turkije toegezegde hervormingen.

De Sultan verklaart in deze boodschap, dat die verzekering hem zeer gegriefd heeft, aangezien hij het zelf was geweest, die tot de tenuitvoerlegging der hervormingen had besloten, en ook wenschte dat de hervormingen in den korst mogelijken tijd werden uitgevoerd. „Ik heb dit reeds aan mijne ministers gezegd" vervolgt de Sultan: „als lord Salisbury aldus een twijfel werpt op mijn goede bedoelingen, kan men dat toeschrijven aan de intriges van zekere personen in Turkije of elders. Deze meening is gewekt door de valsche beweringen, die rondgestrooid zijn. Ik herhaal, dat ik al de hervormingen zal uitvoeren: ik zal de stukken ter hand te nemen, waarin zij omschreven zijn, en zelf toezien dat elk artikel wordt uitgevoerd. Dit is mijn vast besluit, daarop geef ik mijn eerewoord. Ik wensch dat lord Salisbury dat wete, en ik doe het verzoek dat Zijne Excellentie, ten blijke van zijn vertrouwen in deze verklaringen, een nieuwe redevoering houde, uit naam van de gevoelens en de vriendschappelijke gezindheid, die hij voor mij en mijn land heeft. Den uitslag van dit beroep op lord Salisbury zal ik met de grootste spanning afwachten."

Den inhoud van deze nota deelde Salisbury onlangs mede op een bijeenkomst van de *National Union of Conservative Associations* waar hij, ingevolge van des Sultans verlangen, een nieuwe politieke rede uitsprak. De minister hield eene warme lofrede op den Sultan?... pardon, op Rustem-pacha, den Turschen gezant te Londen, die zich vooral als gouverneur van den Libanon verdienstelijk had gemaakt, en betreurde het, dat de Sultan niet dergelijke mannen om zich heen had. De mogendheden, aldus besloot lord Salisbury, zullen haar best doen, maar men kan een diep ingevreten kwaad niet met een tooverslag genezen. Eenige weinige uren nadat Salisbury deze woorden had gesproken, verwisselde Rustem-pacha het tijdelijke met het eeuwige. Omtrent de oorzaak van zijn dood wordt niets gemeld.

Volgens berichten uit Turksche bron gaan de Armeniërs voort met moorden en branden. Een troep Armeniërs, ter sterkte van 800 man, viel Enderin aan, stak het gouvernementshuis en de huizen der Muzelmannen in brand en voerde de gezinnen der Muzelmannen gevankelijk weg. Armenische opstandelingen staken elders tien huizen in brand. Te Harnémentur kwam het tot een vechtpartij, waarbij dooden en gewonden vielen. In de dorpen Sousikundi, Kechkre, Moussali en Keuenli zijn huizen in brand gestoken en geplunderd door oproerlingen van Zeitoum. Te Marsavan werd door de Armeniërs op de kazerne en het gouvernements-huis geschoten. Dit gaf aanleiding tot ongeregeldheden waarbij dooden en gewonden vielen.

De mogendheden schijnen nog altijd niet goed te weten, wat zij zullen doen. Volgens officieuze mededeelingen zijn zij overeengekomen, dat zij elkaar kennis geven van hunne plannen ten opzichte der Turksche aangelegenheden en dat die plannen het onderwerp zullen uitmaken van een gemeenschappelijk optreden. Er wordt echter nog voortdurend onderhandeld zonder definitief resultaat. Alleen houdt het bericht stand, dat een vloten-demonstratie waarschijnlijk is. De Engelsche vloot der Middellandsche zee: zeventien oorlogsschepen met eene gezamelijke bemanning van negenduizend koppen, ligt voor Saloniki. Daarheen zal zich naar 't schijnt ook het Italiaansche eskader begeven: vijf schepen onder bevel van den Vice-admiraal Accini. De Fransche vloot zal zich, naar het heet, in de haven van Athene en den Piraeus verzamelen. Het Oostenrijksch-Hongaarsche eskader heeft de reede van Teodo — bij Cattaro — verlaten om naar de Klein-Aziatische kust te vertrekken. Duitschland heeft op 't oogenblik slechts een paar schepen in de Middellandsche zee: het schoolschip *Moltke*, dat intusschen eene bemanning heeft van vijfhonderd koppen, te Smyrna en de kleine *Loreley* voor Constantinopel. Maar er is, als er iets mocht gebeuren, ook indien Rusland nog niet in staat is mee te doen, eene voldoende macht bijeen om met succès eene landing te kunnen beproeven. Dat het zoover zou kunnen komen, verontrust de Porte zeer en de communiqué's van hare gezantschappen aan de bladen zijn het gevolg van hare vrees.

De correspondent van de *Times* seint: Volgens het tractaat van Parijs van 1856 mag de Sultan aan de mogendheden, die dit verdrag teekenden, verlof geven om twee lichte oorlogsschepen in plaats van één, door de Dardenellen te brengen, ten einde op de uitvoering van het Donau-tractaat toezicht te houden. Rusland, Oostenrijk en Italië hebben nu de Porte verzocht om een daarop betrekking hebbend iradé uit te vaardigen. Aan Griekenland is, als niet tot de contracteerende mogendheden behoord hebbende, de vergunning geweigerd. Maar deze stap van de drie mogendheden moet den Sultan te denken geven, te meer nu er zooveel groote oorlogsschepen even buiten de Dardanellen gereed liggen.

Het officieuze Weener *Fremden blatt* spreekt tegen, dat Rusland geweigerd heeft zich aan te sluiten bij Oostenrijk's voorstellen ten opzichte van Armenië: Rusland hecht integendeel groot gewicht aan een gemeenschappelijk optreden, en er bestaat alleen (!) verschil van meening omtrent de wijze van optreden.

ADQUIERASE EL LIBRO Y LEASE

Los Turcos no destruyen ningún pedazo de papel impreso ó escrito sin leerlo antes. "Pues," dicen "puede ser que contenga el nombre de Dios."

Superstición y tontería, se dirá. No hay que ser tan ligero para juzgar. No es por la falta de *pan*, sino por la fata de *conocimientos* por lo que más sufre le mundo. El pedazo de papel tirado en la calle, sucio por los piés de las personas que impensadamente lo han pisoteado, puede contener información de más valor que el salario que se gana ó que la casa en que se vive.

"Habia visto su librito," escribe un corresponsal, "y hasta lo habia tenido en mis manos, pero no habia hecho case de su contenido. No me tomé el trabajo de leerlo y por este descuido he tenido que sentir. Explicaré V. la razón porqué.

"Por algunos años había sufrido de una dolencia en el estómago para la cual no pude encontrar remedio bastante. Habia perdido mi buen apetito y el poco álimento que tomaba me causaba tanto daño y angustia, que apenas si era mejor que dejarse perecer de hambre. Generalmente vomitaba lo que comia y me quedé muy débil y enfermo. Tenia un gusto impuro y desagradable en la boca y un fluido amargo me subia algunas veces á la garganta, como si mi estómago estuviera lleno de algo corrompido. Después de probar en vano varias medicinas, el boticario de este pueblo Sr. Acosta, me regaló una copia de su librito y me instó para que lo leyere detenidamente. Así lo hice.

"El libro describía la naturaleza del Jarabe Curativo de la Madre Seigel y las dolencias para las cuales es un específico probado. Contenia también cartas de muchas personas que decian lo mucho que habian sufrido y que al fin se habian curado por medio de esta notable preparación. Estos documentos eran tan claros é imparciales, que me interesaron y convencieron. Sabiendo que el Sr. Acosta tenía el Jarabe para su venta, le compré una botella y empecé á usarla inmediatamente. *Los resultados fueron espléndidos y brillantes.* En pocas semanas despues de tomar comparativamente una cantidad pequeña de la medicina, me encontré vuelto á la salud. *Oh Señor! Cuanto sentí no haber leido el libro y usado el Jarabe mucho ántes de lo que lo hice,* pues cuan grande contraste hay entre la deplorable condición en que había permanecido inposilibitado por años y la que ahora disfruto! Como con gusto ahora y digiero los alimentos dándome saí salud y fuerza. Agradecido por este cambio inesperado, comunico á V. este acontecimiento para su publicación, dando á V. mis más sinceras gracias y ofreciándole mis servicios. (Firmado) Anacleto del Barco. Santo Tomé, Provincia de Jaen, Diciembre 13 de 1894.'

Otra: "Durante mucho tiempo, estuve sufriendo de dispepsia inflamatoria con grandes dolores en la cabeza y otras partes del cuerpo, tanto que no podia trabajar. Los médicos no podían dominar mi enfermedad. Despues de leer su folleto, que me fué facilitado por Don Santiago Acosta y Amador, busqué la ayuda del Jarabe Curativo de la Madre Seigel. La primera botella me proporcionó, sin duda alguna, alivio. Despues del quinto dia, podía comer muy bien y tenia fuerza para dar un paseo al aire libre y reanimarme. Fui al boticario por otra segunda botella y esta puso un término feliz á todos mis sufrimientos. Esto tuvo lugar hace dos meses y no he vuelto á sentir la enfermedad. Escribo á V. para hacerle saber la alta estimación en que tengo su remedio, pués á él debo la completa restauración de mi salud. Tiene V. completo permiso para publicar mi relación. (Firmado) Juan Izquierdo. Santo Tomé, Provincia de Jaen, Diciembre 15 de 1894."

Por esto vemos cuan importantes consecuencias siguen á la lectura de un librito sin pretenciones. Sírvanos de leccion la experiencia de estos Señores. Este pequeño volúmen se imprime y se hace circular libre de gastos para el público, con objeto de que pueda saber lo que hay que hacer al sentirse abatido y debilitado por el dolor y la enfermedad, y demuestra como la mayor parte de los padecimientos provienen de una enfermedad-indigestión y dispepsia.

Tómese un ejemplar, llévese á casa y después de leerlo, háblese de él á los demás. (3)

TYD-TAFEL.
DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"
TUSSCHEN
NEW-YORK,
LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1895.	Philadelphia	Caracas	Venezuela	Philadelphia	Caracas	Venezuela
Vertrekt van New York....	Oct. 24	Nov. 2	Nov. 14	Nov. 23	Dec. 4	Dec. '14
Komt aan te Curaçao	„ 30	„ 8	„ 20	„ 29	„ 10	„ 20
Vertrekt van „	„ 31	„ 9	„ 21	„ 30	„ 11	„ 21
Komt aan te Pto. Cabello	Nov. 1	„ 10	„ 22	Dec. 1	„ 12	„ 22
Vertrekt van „	„ 2	„ 11	„ 23	„ 2	„ 13	„ 23
Komt aan te La Guayra..	„ 3	„ 12	„ 24	„ 3	„ 14	„ 24
Vertrekt van „ ..	„ 6	„ 17	„ 27	„ 6	„ 17	„ 27
Komt aan te Pto. Cabello	„ 7	„ 18	„ 28	„ 7	„ 18	„ 28
Vertrekt van „	„ 7	„ 18	„ 28	„ 7	„ 18	„ 28
Komt aan te Curaçao	„ 8	„ 19	„ 29	„ 8	„ 19	„ 29
Vertrekt van „	„ 8	„ 20	„ 30	„ 10	„ 20	„ 30
Komt La Guayra aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„ 9	„ 21	Dec. 1	„ 11	„ 21	„ 31
Komt aan te New-York...	15	„ 27	„ 7	„ 17	„ 27	Jan. ('9

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van Curaçao....	Oct. 31	Nov. 9	Nov. 21	Nov. 30	Dec. 11	Dec. 21
Komt aan te Maracaibo....	Nov. 1	„ 10	„ 22	Dec. 1	„ 12	„ 22
Vertrekt van "	„ 6	„ 17	„ 27	„ 7	„ 17	„ 28
Komt aan te Curaçao......	„ 7	„ 18	„ 28	„ 8	„ 18	„ 29

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwen en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.